

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jarosław Błaszczak (spr.)

Sędziowie: SSA Maria Pietkun

SSA Elżbieta Kunecka

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Marcina Białkowskiego**

przy udziale **Tadeusza Kielana, Komisarza Wyborczego w Legnicy**

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym

na skutek zażalenia uczestnika

na postanowienie Sądu Okręgowego w Legnicy, Wydział I Cywilnego

z dnia 16 października 2018 r., sygn. akt I Ns 258/18

postanawia: oddalić zażalenie.

SSA Maria Pietkun

SSA Jarosław Błaszczak

SSA Elżbieta Kunecka

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 października 2018 roku Sąd Okręgowy w Legnicy uwzględnił wniosek Marcina Białkowskiego w ten sposób, że:

1. zakazał uczestnikowi postępowania Tadeuszowi Kielanowi rozpowszechniania informacji o tym, że wnioskodawca od 2014 r. do chwili obecnej piastuje stanowisko prezesa zarządu spółki MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o., że jest osobą bezpośrednio odpowiedzialną za zarządzanie i niepowodzenia tej spółki, za likwidację wysypiska w Ścinawie, jak również, że nierzetelnie wypełnia swoje oświadczenia majątkowe,

2. nakazał uczestnikowi postępowania Tadeuszowi Kielanowi sprostowanie nieprawdziwych informacji, o których mowa w pkt I postanowienia poprzez opublikowanie na łamach najbliższego wydania Gazety Lubińskiej (w terminie do 7 dni), na pierwszej stronie, oświadczenia - o wielkości 5 cm (pion) na 10 cm (poziom), czcionką Times New Roman, rozmiar 14, na oficjalnej stronie internetowej Gminy Lubin, profilu Gminy Lubin na portalu Facebook oraz na osobistym profilu uczestnika postępowania na portalu Facebook, w ten sposób aby treść oświadczenia była pierwszym materiałem, który wyświetli się przeciętnemu użytkownikowi serwisu bezpośrednio do otworzeniu strony internetowej, przez co najmniej 7 dni od dnia pierwszej publikacji oświadczenia – o następującej treści: Tadeusz Kielan, kandydat na urząd wójta w Gminie Lubin z ramienia KWW Tadeusza Kielana oświadcza, że rozpowszechnione informacje wskazujące wprost lub sugerujące, że Pan Marcin Białkowski, kandydat na wójta w Gminie Lubin z ramienia KWW Bezpartyjni Samorządowcy, od 2014 r. do chwili obecnej piastuje stanowisko prezesa zarządu spółki i jest osobą aktualnie odpowiedzialną za zarządzanie i niepowodzenia spółki MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o., a także likwidację wysypiska w Ścinawie są nieprawdziwe i stanowią niczym niepoparte pomówienia.

Dalej idący wniosek oddalił.

Rozstrzygnięcie zapadło przy tak ustalonym stanie faktycznym:

Wnioskodawca Marcin Białkowski pełnił funkcję członka zarządu spółki MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o. w okresie od dnia 1 marca 2014r. do dnia 26 września 2014r.

Dnia 9 października 2018 r. na stronie serwisu internetowego Gminy Lubin opublikowany został materiał pt. „Długi wobec skarbowki i śmieciowy biznes w Ścinawie kierowany przez kandydata na wójta Gminy Lubin”. Materiał został umieszczony w zakładce Aktualności, pojawił się również na głównej stronie serwisu. Nadto, w dniu 9 października 2018 r. na oficjalnym profilu Facebook Gminy Lubin informacje te zostały powielone. Autor materiałów powołuje się na doniesienia Gazety Lubińskiej z artykułu pl. Białkowski atakuje Kielana o śmieci, a sam ma „wysypisko”, w myśl którego wnioskodawca obejmuje stanowisko prezesa zarządu w spółce MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o. oraz pozostaje osobą odpowiedzialną za jej finansowe niepowodzenia, a także nieudaną likwidację

wysypiska w Ścinawie. Powyższe informacje opublikował uczestnik postępowania na swoim profilu na portalu Facebook.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że wniosek zasługuje na uwzględnienie w części.

Sąd Okręgowy wskazał i zacytował art. 111 § 1 ustawy z dnia 05 stycznia 2011r. Kodeks wyborczy (Dz. U. 2011.21.112, z późn. zm.), jako mający zastosowanie w sprawie.

Dalej uznał, że pojęcie materiałów wyborczych w przywołanym przepisie określone jest w sposób niewyczerpujący. Należą do nich w szczególności wszelkie napisy, informacje, komunikaty, apele. Nadto chodzi tu o tego rodzaju wypowiedzi, które mają charakter agitacji wyborczej, a więc są umieszczane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też umieszczane są w celu wywarcia wpływu na wynik głosowania (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 września 2012 r., sygn. akt I ACz 1253/12, LEX nr 1216305). Za materiał wyborczy w rozumieniu art.111 §1 Kodeksu Wyborczego należy uznać wszelkie publikacje (prasowe w tym internetowe), które mogą mieć wpływ na wynik wyborów, o ile jednak odnoszą się do faktów (zob. postanowienie Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 13 października 2014r INs 300/14 Legalis Nr 1079576) Zgodnie natomiast z art. 105 § 1 Kodeksu wyborczego, agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie, do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego. W przypadku agitacji wyborczej nie musi chodzić o materiały pochodzące od komitetu wyborczego. Zaznaczenia wymaga również, iż z uwagi na użycie w omawianym przepisie sformułowania „również w prasie” obejmuje on swoim działaniem rozpowszechnianie materiałów wyborczych, a także wypowiedzi lub innych form prowadzonej agitacji wyborczej zawierających nieprawdziwe informacje nie tylko w prasie, również na innych polach komunikacji społecznej (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 września 2013 r., sygn. akt I ACz 775/13, LEX nr 1366132).

Zdaniem Sądu Okręgowego publikacje jakie pojawiły się zarówno na profilu Gminy Lubin oraz na profilu uczestnika postępowania na portalu Facebook stanowią materiały wyborcze w rozumieniu art. 111 Kodeksu wyborczego, bowiem jest to forma agitacji wyborczej, o jakiej mowa w art. 105 § 1 Kodeksu wyborczego, która podlega kontroli sądu na podstawie w/w przepisu.

Do zastosowania normy prawnej zawartej w tym przepisie i w konsekwencji trybu ochrony w nim przewidzianego konieczne jest: istnienie nieprawdziwych danych, informacji, zawarcie tych informacji w prasie w rozumieniu prawa prasowego, a w szczególności w formie plakatów, ulotek, haseł i wypowiedzi lub innych form prowadzonej w okresie kampanii wyborczej agitacji.

Sąd I instancji podzielił stanowisko wnioskodawcy dotyczące twierdzeń, iż materiały opublikowane przez uczestnika postępowania na portalu Facebook oraz artykuł, który ukazał się na stronie ug.lubin.pl mają charakter materiałów wyborczych. Niewątpliwie pochodzą one od uczestnika postępowania, jako członka komitetu wyborczego, zostały one upublicznione oraz mają związek ze zbliżającymi się wyborami samorządowymi. Materiały te odnoszą się bowiem wprost do kandydatury Marcina Białkowskiego na Wójta Gminy Lubin i zarzucają wnioskodawcy bieżące pełnienie funkcji członka zarządu spółki MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o., a co za tym idzie przypisują mu odpowiedzialność za jej prowadzenie i związaną ze spółką likwidacją wysypiska w Ścinawie. Przedmiotowe publikacje mają charakter agitacji wyborczej, dającej się zakwalifikować do tzw. kampanii negatywnej. Jednocześnie, materiały te zawierają stwierdzenia niezgodne z prawdą, bowiem, jak wykazał wnioskodawca, nie pełni od funkcji członka zarządu spółki MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o. od 27 września 2014r., zatem nie ma on wpływu na bieżące funkcjonowanie spółki i konsekwencje jej działalności.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, uzasadnione jest stanowisko wnioskodawcy, iż zawarte w przedmiotowych materiałach wyborczych, nieprawdziwe stwierdzenie, iż wnioskodawca ponosi odpowiedzialność za negatywne działania w/w spółki, co podważa jego wiarygodność w oczach wyborców jako osoby niegodnej zaufania publicznego. Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd, uwzględniając w części wniosek w zakresie żądań o charakterze niematerialnym, orzekł jak w punkcie I-II sentencji. Niewątpliwie bowiem charakter zamieszczonej przez uczestnika w materiałach wyborczych nieprawdziwej informacji wymaga sprostowania i przeproszenia wnioskodawcy, jak również zasadne jest zakazanie dalszego rozpowszechniania powyższych informacji w przyszłości. Jest to bowiem niezbędne dla zapobiegnięcia zniekształceniu ocen wyborców oraz dla ochrony wnioskodawcy przed skutkami rozpowszechniania nieprawdziwych informacji.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy oddalił wniosek jako zbyt daleko idący, albowiem sprawa niniejsza podlega rozpoznaniu w szczególnym trybie, a tryb ten został przewidziany w celu przestrzegania prawdziwości i rzetelności podawanych informacji, nie zaś w celu rekompensaty poczucia naruszenia dóbr osobistych wnioskodawcy. Sąd miał również na względzie, że informacje podawane przez uczestnika postępowania miały podstawę we wpisie w KRS spółki MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o. w zakresie ujawnienia organów tej spółki, w którym w dalszym ciągu wnioskodawca figuruje jako prezes zarządu tej spółki.

Powyższa ocena Sądu nie pozbawia jednak wnioskodawcy możliwości dochodzenia ochrony dóbr osobistych w procesie cywilnym, poza trybem wyborczym.

Od opisanego orzeczenia zażalenie wywiódł uczestnik Tadeusz Kielan domagając się uchylecia postanowienia i oddalenia w całości żądań wnioskodawcy .

Skarżący w pierwszej kolejności zarzucił pozbawienie możliwości udziału w sprawie wskazując, że informacje o terminie posiedzenia otrzymał na 1,5 godziny przed rozprawą a sam dojazd z Lubina do Legnicy zajmuje godzinę.

Dalej uczestnik podnosił brak biernej legitymacji procesowej wskazując, że co prawda pełni również obowiązki Wójta Gminy Lubin, ale jako kandydat na Wójta Gminy nie ma wpływu na działania Gminy Lubin, która winna być uczestnikiem postępowania.

Dodatkowo podnosił, że sporne publikacje są jedynie kopia publikacji w Gazecie Lubińskiej w tej sytuacji nie ponosi odpowiedzialności za ich treść.

Zdaniem skarżącego wnioskodawca nadal figuruje w Krajowym Rejestrze Sądowym jako Prezes MW Organizacja Odzysku i Recyklingu sp. z o.o. a Sąd I instancji nie wyjaśnił tego faktu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

W sprawie pozostawała poza sporem podstawa prawna roszczenia – art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy. Rozstrzygnięcia w pierwszej kolejności wymagało czy sporne publikacje uznać można za materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej zawierające nieprawdziwe informacje.

Definicję materiału wyborczego zawiera art. 109 § 1 Kodeksu wyborczego. Tak więc materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi

wyborami, przy czym wedle § 2 materiały wyborcze powinny zawierać wyraźne oznaczenie komitetu wyborczego, od którego pochodzą. Jest w sprawie bezsporne, że będące przedmiotem rozstrzygnięcia publikacje polegające na przedruku artykułu z Gazety Lubińskiej a zamieszczone na stronie Gminy Lubin jej profilu Facebookowym oraz na osobistym profilu Facebookowym uczestnika nie pochodzą od jakiegokolwiek komitetu wyborczego. Nie są więc materiałami wyborczymi.

Zgodnie z art. 105 § 1 ustawy Kodeks wyborczy agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego. Agitację wyborczą może prowadzić każdy komitet wyborczy i każdy wyborca (art. 106 § 1 ustawy Kodeks wyborczy). Ustalenia więc wymagało czy wymienione wyżej publikacje można uznać za agitacje wyborczą. Jak pisze Katarzyna Skubisz – Kęпка w artykule Roszczenia w trybie wyborczym, Państwo i Prawo 10/2015 „Kaźda informacja moźe wpływać na decyzje wyborców” Treść art. 105 § 1 Kodeksu Wyborczego, zdaniem cytowanej wyżej autorki rozumieć naleźy tak szeroko, jak tego wymaga kampania wyborcza, mając na uwadze nie tylko zamiar osoby odpowiedzialnej za rozpowszechnianie informacji, co raczej skutek w postaci decyzji wyborczej. Autorka podziela pogląd Sądu Apelacyjnego w Krakowie wyrażony w postanowieniu z 31 października 2014 r. (I A Cz 2164/14), że działaniem w ramach agitacji wyborczej jest działanie kaźdej osoby, które spełnia znamię publiczności działania, jest dokonywane w okresie prowadzonej kampanii wyborczej, dotyczy osoby kandydującej, pozostaje w związku z faktem kandydowania tej osoby i jest podejmowane z zamiarem wpływu na zachowania wyborców.

Podzielając przedstawiony wyżej pogląd, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu poddał analizie sporne publikacje i uznał, że są przejawem agitacji wyborczej i ich celem jest wpływanie na zachowania wyborcze.

Błędny pogląd prawny wyrażony przez Sąd I instancji jakoby sporne materiały miały charakter materiałów wyborczych nie pozbawia walory prawidłowości orzeczenia z dnia 16 października.

Sporne publikacje są agitacją wyborczą zawierającą nieprawdziwe informacje i dlatego zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc.

Odnosząc się szczegółowo do zarzutów zażalenia Sąd Apelacyjny wskazuje.

Przepis art. 111 § 2. Kodeksu Wyborczego stanowi, że sąd okręgowy rozpoznaje wniosek wyborczy w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym. Sąd może rozpoznać sprawę w przypadku usprawiedliwionej nieobecności wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, którzy o terminie rozprawy zostali prawidłowo powiadomieni. Postanowienie kończące postępowanie w sprawie sąd niezwłocznie doręcza wraz z uzasadnieniem osobie zainteresowanej, o której mowa w § 1, i zobowiązanemu do wykonania postanowienia sądu.

Krótkie terminy ustanowione w cytowanym wyżej przepisie nakładają na sąd, ale i na uczestników postępowania konieczność posługiwania się nowoczesnymi metodami. Uczestnik postępowania miał wystarczająco dużo czasu aby sporządzić i drogą elektroniczną przesłać do sądu pismo prezentujące stanowisko w sprawie.

Odnosnie legitymacji biernej Sąd Apelacyjny nie podziela zarzutów uczestnika. Jest oczywistym, że zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność oraz, że gmina posiada osobowość prawną a wójt jest jedynie jej organem (art. 11a ust 1 pkt 2 op. cit. ustawy). Zgodnie jednak z art. 26 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organem wykonawczym gminy jest wójt, który kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz (art. 31).

Gmina jako wspólnota samorządowa (art. 1 ustawy) nie jest w żaden sposób zainteresowana wynikiem wyborów. W tej sytuacji zamieszczenie w publikatorach Gminy Lubin, której organem wykonawczym jest Tadeusz Kielan będący konkurentem wnioskodawcy, którego dotyczą zawierające nieprawdziwe treści publikacje, skłania do uznania, że sporne publikacje zostały zamieszczone w interesie uczestnika.

Dalej Sąd Apelacyjny wskazuje, że wpis do Krajowego Rejestru Sądowego korzysta z domniemania prawdziwości, ale nie ma charakteru konstytutywnego. Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym przewiduje odpowiedzialność organów spółek za niezłożenie wniosków o dokonanie wpisu, ale brak wpisów aktualizujących dane o spółce nie wpływa na ważność zmian w organach spółki.

SSA Maria Pietkun

SSA Jarosław Błaszczak

Zgodność niniejszego odpisu z oryginałem stwierdzam
SSA Elżbieta Kuhecka

Wrocław, dnia 18.10.2018.

Kierownik Sekretariatu

KIEROWNIK SEKRETARIATU
III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w Sądzie Apelacyjnym w Wrocławiu

Anna Szymanowska

